

A ג"ד

Intro

Today we will learn בע"ה of קדושין דף כ"ג
Some of the topics we will learn about include.

The Machlokes רבי מאיר and חכמים regarding

בשטר

על ידי אחרים

If someone else accepts the שטר שיחרור for the עבד, does he become free or not.

Also the Machlokes רבי מאיר and the חכמים regarding

בכסף

על ידי עצמו

If the עבד כנעני pays the money to his owner, does he become free or not.

However, they both agree regarding

בכסף

על ידי אחרים

If someone else pays the money, the עבד does become free.

And they also agree regarding

בשטר על ידי עצמו

If the עבד accepts his own שיחרור he becomes free.

The Halachah of

זכין לאדם שלא בפניו

If it's a זכות, an advantage to the recipient, a person can become his שליח even without the recipient's knowledge.

However,

אין חבין לו לאדם אלא בפניו

If it's a חוב, a disadvantage for the recipient, the person cannot become a שליח without the recipient's knowledge, but only if the recipient explicitly appointed him as his שליח.

A

Machlokes רבי מאיר - חכמים regarding

בשטר
על ידי אחרים

בכסף
על ידי עצמו

בכסף
על ידי אחרים

בשטר
על ידי עצמו

זכין לאדם
שלא בפניו

B

The three explanations to the Machlokes רבי מאיר and Chachamim whether

יש קנין לעבד

בלא רבו

Whether an עבד can acquire an item for himself or not;

The Machlokes in the concept of

גיטו וידו באין כאחד

When the עבד accepts the שיחרור שטר, does he become free because both the שיחרור and his authority come about simultaneously or he does not become free?

B

Machlokes רבי מאיר - חכמים regarding

יש קנין לעבד
בלא רבו

גיטו וידו
באין כאחד

1 So let's review ...

The Mishnah continues with

וקונה את עצמו

The ways in which an עבד כנעני becomes free from his owner;

וכסוף על ידי אחרים

ובשטר על ידי עצמו

ובשטר על ידי עצמו

וחכמים אומרים

בכסף ע"י עצמו

ובשטר ע"י אחרים

The Gemara explains that רבי מאיר is specific and holds that

בכסף

על ידי אחרים אין

על ידי עצמו לא

With money, he can only be redeemed by others, but not by himself.

And

בשטר

על ידי עצמו אין

על ידי אחרים לא

With a document of release, he goes free only if he accepts it himself, but not if others accept it for him.

While the words of the חכמים mean

בכסף אף ע"י עצמו

ובשטר אף ע"י אחרים

The Chachamim hold that regarding both כסף and שטר

בין ע"י אחרים

בין ע"י עצמו

In all cases the עבד becomes free.

The Gemara introduces a third opinion, that of רבי שמעון בן אלעזר

אלעזר, who holds that

בין בכסף בין בשטר

על ידי אחרים אין

על ידי עצמו לא

We will review the explanation of the above by the various methods.

2 The Gemara first explains that there is no Machlokes in the case of

כסף ושטר

על ידי אחרים

מדעתו

If others do it for him with his knowledge, all agree that he goes free.

Therefore, from now on, when we refer to על ידי אחרים, it is שלא מדעתו, without his knowledge.

1

וקונה את עצמו

Ways an עבד כנעני becomes free from his owner...

רבי מאיר

בכסף ע"י אחרים - ובשטר ע"י עצמו

על יד עצמו
אין

על יד אחרים
אין

על ידי אחרים
לא

על ידי עצמו
לא

חכמים

בכסף ע"י עצמו - ובשטר ע"י אחרים

אף ע"י עצמו

אף ע"י אחרים

In all cases the עבד becomes free

רבי שמעון בן אלעזר

בין בכסף בין בשטר

על ידי עצמו
לא

על ידי אחרים
אין

2

There is NO Machlokes in the case of

כסף ושטר

על ידי אחרים

מדעתו

All agree that he goes free.

3 The Gemara first explains that there is no Machlokes in the case of כסף ושטר על ידי אחרים מדעתו. If others do it for him with his knowledge, all agree that he goes free. Therefore, from now on, when we refer to על ידי אחרים, it is שלא מדעתו, without his knowledge.

There is a Machlokes בשטר על ידי אחרים חוב הוא לעבד שיצא מיד רבו לחירות ואין חבין לו לאדם שלא בפניו. It's a disadvantage for a עבד to become free, and one cannot become his שליח without his consent. While the חכמים hold, אין על ידי אחרים. Because they hold זכות הוא לעבד שיצא מיד רבו לחירות וזכין לו לאדם שלא בפניו. It's an advantage for a עבד to become free, and the person becomes his שליח even without his knowledge. In this case, חכמים רבי שמעון בן אלעזר agrees with the חכמים.

However, in the case of בכסף ע"י אחרים רבי שמעון בן אלעזר agrees with the חכמים and אלעזר that על ידי אחרים אין. And the Gemara offers two explanations:

1. explains that even though it's חוב it's valid, because בכסף מקני ליה בעל כורחיה. This person could have bought him with this money even against his will. Therefore, he can redeem him as well even without his consent. However, we cannot use this rationale regarding שטר על ידי אחרים. Because, the same שטר would not acquire him, because האי שטרא לחוד והאי שטרא לחוד. A שטר קנין contains a different text than a שטר שחרור, and therefore this person cannot accept it שלא מדעתו.

2. explains רבא כסף קבלת רבו גרמה לו. When being redeemed with money the owner is the only active participant, he frees him in exchange for the money. Therefore, the עבד can become free על ידי אחרים even מדעתו. However, שטר קבלת אחרים גרמה לו. When being freed with a שטר the one who accepts it is also an active participant. Therefore, the עבד cannot become free על ידי אחרים, because the אחרים cannot be his שליח since it's a חוב.

3

There is a Machlokes in the case of **בשטר על ידי אחרים** (לא מדעתו)

רבי מאיר לא	רבי שמעון בן אלעזר אין	חכמים אין
חוב הוא לעבד שיצא מיד רבו לחירות ואין חבין לו לאדם שלא בפניו	זכות הוא לעבד שיצא מיד רבו לחירות חכין לו לאדם שלא בפניו	זכות הוא לעבד שיצא מיד רבו לחירות חכין לו לאדם שלא בפניו

There is NO Machlokes in the case of **בכסף על ידי אחרים** (לא מדעתו)

רבי מאיר אין	רבי שמעון בן אלעזר אין	חכמים אין
מקני ליה בעל כורחיה. Therefore, he can be redeemed without his consent.	זכות הוא לעבד שיצא מיד רבו לחירות חכין לו לאדם שלא בפניו	זכות הוא לעבד שיצא מיד רבו לחירות חכין לו לאדם שלא בפניו

רבא כסף קבלת רבו גרמה לו. The owner is the only active participant. Therefore, the רבא לא מדעתו becomes free even.

רבא בכסף מקני ליה בעל כורחיה. He could be bought against his will. Therefore, he can be redeemed without his consent.

בשטר על ידי אחרים האי שטרא לחוד - והאי שטרא לחוד. A שטר קנין and שטר שחרור contain different text and therefore he cannot accept it לא מדעתו.

4 The Gemara continues to explain the Machlokes in the case of בכסף על ידי עצמו על ידי רבי מאיר holds על ידי עצמו לא Because, אין קנין לעבד בלא רבו Since a עבד does not have his own money he must have received this כסף from others. However, רבי מאיר holds that a עבד cannot acquire anything even if those who gave it to him said על מנת שאין לרבו רשות בה We are giving it to you on the condition that your master does not acquire it. Therefore, he cannot use this money to redeem himself, because the אדון already owns the כסף before the עבד hands it to him. While the Chachamim hold על ידי עצמו אין Because, יש קנין לעבד בלא רבו A עבד CAN acquire things if it was given to him על מנת שאין לרבו רשות בה Therefore, the כסף belongs to the עבד and when he hands it to the אדון he becomes free. In this case רבי שמעון בן אלעזר agrees with רבי מאיר that ע"י עצמו לא Because אין קנין לעבד בלא רבו

4

There is a Machlokes in the case of

בכסף על ידי עצמו

<p>חכמים</p> <p>אין</p> <p>יש קנין לעבד בלא רבו</p> <p>An עבד can acquire things if it was given to him ע"י מנת שאין לרבו רשות בה</p> <p>Therefore, the כסף belongs to the עבד and when he hands it to the אדון he becomes free.</p>	<p>רבי שמעון בן אלעזר</p> <p>לא</p> <p>אין קנין לעבד בלא רבו</p> <p>עבד holds that an עבד cannot own money or acquire anything even if it was given to him ע"י מנת שאין לרבו רשות בה</p> <p>Therefore, he cannot use this money to redeem himself.</p>	<p>רבי מאיר</p> <p>לא</p> <p>אין קנין לעבד בלא רבו</p> <p>עבד holds that an עבד cannot own money or acquire anything even if it was given to him ע"י מנת שאין לרבו רשות בה</p> <p>Therefore, he cannot use this money to redeem himself.</p>
---	---	---

5 However there is no Machlokes between רבי מאיר וחכמים
 בשטר
 ע"י עצמו
 And even רבי מאיר holds
 ע"י עצמו
 אין
 That the עבד does become free, because
 גיטו וידו באין כאחד
 When the עבד accepts the שטר, both his independence and
 his ability to acquire things come about simultaneously.
 However, רבי אלעזר, רבי שמעון בן אלעזר, רבי
 ע"י עצמו
 לא
 Because he disagrees with the concept of
 גיטו וידו באין כאחד
 Because
 גמר לה לה מאשה
 A גויה is compared to a married woman through a שוה
 of the words לה.
 The Pasuk of גט אשה states
 וכתב לה ספר כריתות
 And the Pasuk of שחרור states
 או חופשה לא נתן לה
 מה אשה
 עד שיוציא גט לרשות שאינה שלו
 Just as a woman is divorced only if the Gett is transferred
 out of the husband's domain, as the Pasuk states
 ונתן בידה
 And a wife is not her husband's property;
 אף עבד נמי
 עד שיוציא גט לרשות שאינה שלו
 An עבד becomes free only if the שטר שחרור is transferred
 out of the owner's property. Therefore, the עבד cannot
 accept the שטר since he is still his owner's property.

And as Rashi explains, רב מאיר and the חכמים disagree with
 רבי אלעזר and hold that a עבד is compared to אשה in
 that
 מה אשה מקבלת גיטה
 אף עבד מקבל גיטו
 Just as a woman can accept her own Gett, so too, a עבד can
 accept his own שטר שחרור.
 =====

5

There is NO Machlokes in the case of

**בשטר
ע"י עצמו**

<p>חכמים אין</p> <p>גיטו וידו באין כאחד</p> <p><i>When the עבד accepts the שטר, both his independence and his ability to acquire things come about simultaneously.</i></p>	<p>רבי אלעזר בן איזכרי לא</p> <p><i>He does not hold גיטו וידו באין כאחד Because אמר אר"כ מש"כ An עבד is compared through a שוה of the words א"כ.</i></p>	<p>רבי מאיר אין</p> <p>גיטו וידו באין כאחד</p> <p><i>When the עבד accepts the שטר, both his independence and his ability to acquire things come about simultaneously.</i></p>
--	--	---

{
}

<p><i>The Pasuk of אשה states וכתב לה ספר כריתות מה אשה עד שיוציא גט לרשות לאינה שלו Just as a woman is divorced only if the Gett is transferred out of the husband's domain as the Pasuk says - "ונתן בידה"</i></p>	<p><i>The Pasuk of שחרור states או חופשה לא נתן לה אף עבד נמי עד שיוציא גט לרשות לאינה שלו An עבד becomes free only if the שטר שחרור is transferred out of the owner's property.</i></p>
---	---

*Therefore, the עבד cannot accept the שטר
since he is still his owner's property.*

*And as Rashi explains,
רבי אלעזר בן איזכרי and the חכמים disagree with
רבי מאיר and hold that an עבד is compared to אשה in that
מה אשה מקבלת גיטה
אף עבד מקבל גיטו*

6 The Gemara proceeds with three explanations of the Machlokes regarding

יש קנין לעבד
בלא רבו

And the same also applies to

יש קנין לאשה
בלא בעלה

Whether a woman can acquire an item for herself?

1.

The Machlokes is when the עבד was given money as gift, בסתם, with no stipulations; in which

זכה רבי מאיר holds

זכה בו רבו

The owner acquires the money through the עבד, because

אין קנין

לעבד בלא רבו

While the Chachamim hold

לא זכה בו רבו

The owner does not acquire the money, because

דעת אחרת מקנה אותו

ונותן זה לא גמר בלבו שזוכה בו הרב

The עבד received the money from someone else who does not want the owner to acquire the money.

2.

says רבה אמר רב ששת

דכולי עלמא

אין קנין לעבד בלא רבו

They both agree that if the עבד was given money בסתם, the owner acquires it. The Machlokes is only when

דאקני ליה אחר מנה

ואמר ליה על מנת שאין לרבך רשות בו

If the person stipulated that the עבד receive the money on the condition that his owner does not acquire it.

זכה רבי מאיר holds

זכה בו רבו

Because

כי אמר ליה קני

קני עבד וקני רביה

וכי אמר ליה על מנת לא כלום קאמר ליה

The תנאי cannot take effect.

While the Chachamim hold

לא זכה בו רבו

Because

כיון דאמר ליה על מנת

אהני ליה תנאיה

The תנאי does take effect.

6

The Machlokes of

יש קנין לעבד בלא רבו
יש קנין לאשה בלא בעלה

1

If an עבד was given money as gift, בסתם, with no stipulations...

מכאן

לא זכה בו רבו

The owner does not acquire the money through the עבד

יש קנין לעבד בלא רבו

ויש קנין לאשה בלא בעלה

רבי מאיר

זכה בו רבו

The owner acquires the money through the עבד

אין קנין לעבד בלא רבו

ואין קנין לאשה בלא בעלה

דעת אחרת מקנה אותו

ונותן זה לא גמר בלבו שזוכה בו הרב

2

רב אמר רב לל

דכולי עלמא

אין קנין לעבד בלא רבו

בסתם

The Machlokes is only when...

דאקני ליה אחר מנה

ואמר ליה על מנת שאין לרבך רשות בו

מכאן

לא זכה בו רבו

כיון דאמר ליה על מנת אהני ליה תנאיה

רבי מאיר

זכה בו רבו

כי אמר ליה קני קני עבד וקני רביה

וכי אמר ליה על מנת לא כלום קאמר ליה

7

3.

דכולי עלמא לא פליגי
דקני עבד וקני רביה

They both agree even in this case where the עבד was given money with a general תנאי, the owner does acquire the money through the עבד's ownership. The Machlokes is only where

כגון דאקני ליה אחר מנה

ואמר ליה על מנת שתצא בו לחירות

If the person who gave the money stipulated that the עבד acquire the money on the condition that through this money he shall become free.

holds רבי מאיר

זכה בו רבו

Because

כי אמר ליה קני

קני עבד וקני רביה

וכי אמר ליה על מנת לא כלום קאמר ליה

While the Chachamim hold

לא זכה בו רבו

Because

לדידיה נמי הא לא קא מקני ליה

The owner does not acquire the money, because the עבד did not own the money either, since it was given only for his שיחרור.

7

3

רב אלעזר

דכולי עלמא לא פליגי
דקני עבד וקני רביה

with a general תנאי

The Machlokes is only..

כגון דאקני ליה אחר מנה

ואמר ליה על מנת שתצא בו לחירות

חכמים

לא זכה בו רבו

אבדיה נמי

פא לא קא מקני ליה

The owner does not acquire the money, because the עבד did not own the money either, since it was given only for his שיחרור.

רבי מאיר

זכה בו רבו

כי אמר ליה קני

קני עבד וקני רביה

וכי אמר ליה על מנת לא כלום קאמר ליה